

**YENİ
NESİL
SORULAR**

DERSLERİN FENOMENİ SİZ OLUN

SOSYAL BİLGİLER FENOMENİ 6.SINIF

BAŞARI SENİN ELİNDE

Kısa
Özet
Bilgiler

Uygulama
Çalışmaları

Konu
Testleri

Mantık
Muhakeme
Soruları

VIDEO ÇÖZÜMLÜ SORULAR

TANDEM YAYINLARI

6

© Bu eserin tamamının ya da bir kısmının eseri yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın basımı, elektronik ortamda ya da fotokopi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Yayın Türü

Bilgi, Etkinlik ve Soru Bankası
Sosyal Bilgiler 6. Sınıf

Editör

Murat TASIM

Düzenleyen

Aytaç ONAY

Dizgi-Grafik

Tandem Grafik Servisi

Basıldığı Yer

Prizma Press

Sertifika No: 44996

Halkalı Merkez Mah. Fatih Cd No: 71 Küçükçekmece / İSTANBUL
Tel: (0212) 696 99 99 Belgeç: (0212) 696 46 46

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar.
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri 'toprak' diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı.
Verme, dünyâları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma' bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım.
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım;
Fışkırır rûh-ı mücerred gibi yerden naşım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım!

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

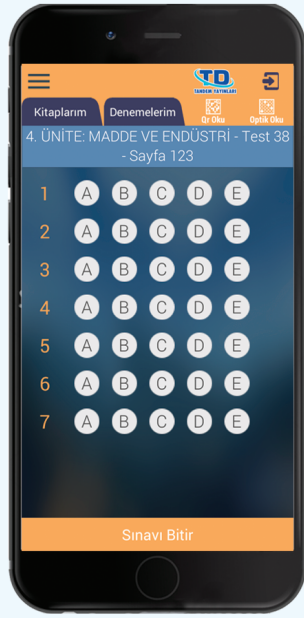
Tandem Dijital

ANDROID ve IOS için **Tandemdijital** uygulamasını mobilden indirebilirsiniz.

Bu uygulama ile **6. Sınıf Sosyal Bilgiler** Fenomeni soru bankasındaki bütün testlerin karekodlarını okutup cep telefonlarından optikleri kodlayarak testleri çözebilirsiniz. Test sonuçlarındaki yanlış yanıtlanan soruların video çözümlerini de izlemeniz mümkündür.

Testi Okutun

Online Test Optiğini İşaretleyin

Sonuçlarınızı Görün
Videoları İzleyin

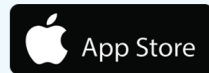

Kaydınızı Tamamlayıp
Raporunuzu Alın

Tandem Dijital okuma sistemiyle öğrencilerinizin test sonuçlarını değerlendirip anında gözlemleyebilirsiniz.

UYGULAMAYI
ÜCRETSİZ İNDİR!

www.tandemdijital.com

www.tandemdijital.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: BİREY VE TOPLUM

Değişen Rollerim	7
Test - 1	9
Test - 2	11
Kültürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz	13
Test - 3	15
Test - 4	17
Ön Yargıları Kırıyorum	19
Test - 5	21
Birlikte Daha Güçlüyüz	23
Test - 6	25
Sorunlarımın Çözümünü Biliyorum	27
Test - 7	29

2. ÜNİTE: KÜLTÜR VE MİRAS

Destan ve Yazıtlarda Türkler	31
Test - 8	35
Test - 9	37
Test - 10	39
Test - 11	41
İslamiyet'in Doğuşu ve Değişim	43
Test - 12	45
Test - 13	47
İslamiyet ve Türkler	49
Test - 14	51
İslamiyet ve Türkler	53
Test - 15	55
Test - 16	57
Yeni Yurt Anadolu	59
Test - 17	61
Test - 18	63
Medeniyete Yön Veren Yollar	65
Test - 19	67

3. ÜNİTE: İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Dünya'nın Neresindeyim?	69
Test - 20	71
Test - 21	73

Ülkemin Güzellikleri Haritada	75
Test - 22	77
Ülkemin Güzellikleri Hatırada	79
Test - 23	81
Test - 24	83
Ülkemin Zenginlikleri Haritada	85
Test - 25	87
Test - 26	89
Çevremizde Kimler Yaşıyor?	91
Test - 27	93
Test - 28	95

4. ÜNİTE: BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Sosyal Bilimler ve Toplum	97
Test - 29	99
Test - 30	101
Hayalimdeki Gelecek	103
Test - 31	105
Araştırma Yapıyorum	107
Test - 32	109
Emek Bir Hazinedir	111
Test - 33	113

5. ÜNİTE: ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor	115
Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor	118
Kaynaklarımız Kazanca Dönüşüyor	119
Test - 34	121
Test - 35	123
Test - 36	125
Dünyamıza Sahip Çıkalım	127
Test - 37	129
Bir Projem Var	131
Vergilerimizle Aydınlik Yarınlar	132
Test - 38	133
Nitelikli İnsan, Güçlü Türkiye	135
Mesleğimi Seçiyorum	136
Test - 39	137

İÇİNDEKİLER

6. ÜNİTE: ETKİN VATANDAŞLIK

Nasıl Bir Yönetim?	139
Test - 40	141
Test - 41	143
Üç Kuvvet	145
Test - 42	147
Yöneticilerimiz ve Biz	149
Test - 43	151
Test - 44	153
Hayatın İçinde Demokrasi	155
Test - 45	157
Haklarımın Bilincindeyim	159
Test - 46	161
Test - 47	163
Kadın ve Toplum	165
Test - 48	167

7. ÜNİTE: KÜRESEL BAĞLANTILAR

Komşularımız ve Kardeşlerimiz	169
Test - 49	171
Test - 50	173
Ticari İlişkilerimiz	175
Test - 51	177
Test - 52	179
Lider Türkiye	181
Test - 53	183
Test - 54	185
Kültürümüze Sahip Çıkalım	187
Test - 55	189
Cevap Anahtarları	191

Değişen Rollerim

Rol: Bir grup etkinliğinde yer alan bireylerin üstlendikleri görevlere **rol** denir.

Bir başka deyişle; üyesi olduğumuz grupta üstlenmemiz gereken görevlerdir. Her grup ve kurumun gerektirdiği roller arasında farklılık olabilir. Ancak grup üyesi olarak üzerimize düşenleri yapmalı, rollerimizi yerine getirmeliyiz.

➤ Anne, baba, ağabey, abla gibi sözcükler aile içinde üstlenilen rolleri ifade eder.

➤ Futbol takımında kalecilik, forvet oyuncusu olmak bir roldür.

➤ Öğretmenlik, okul müdürlüğü, sınıf ve kulüp başkanlığı birer roldür.

Gruplar içerisindeki rolleri yerine getirirken bazı kararlar almamız gerekir. Bu kararları almak ve sonuçlarını kabul etmek bizim sorumluluğumuzdur.

Birden fazla grup içinde yer alıyorsak her grupta farklı bir rolümüz olabilir ailede abla, sınıfta sınıf başkanı, futbol takımında kaptan, tiyatro kulübünde oyuncu olabiliriz.

Sahip olduğumuz rollere göre haklarımız ve sorumluluklarımız da değişir.

Örneğin: Öğrenci olarak teneffüse çıkma hakkımız vardır. Ancak ders zili çaldığında da derse zamanında girme sorumluluğumuz bulunur.

UYGULAMALAR

1. Aşağıda verilen diyagrama, insanların sahip olduğu rollere ve bunların gerektirdiği hak ve sorumluluklara örnekler yazınız.

Hak:

↑

Rol:

↓

Sorumluluk:

Hak:

↑

Rol:

↓

Sorumluluk:

2. Aşağıda verilen soruları yanıtlayınız.

➤ Aile içinde üstlendiğiniz rolleri ve bunların getirdiği hak ve sorumlulukları yazınız.

.....

.....

➤ Okul içinde üstlendiğiniz rolleri ve bunların getirdiği hak ve sorumlulukları yazınız.

.....

.....

UYGULAMALAR

3. Aşağıdaki bilgilerin doğru ya da yanlış olduğunu kutucuklara işaretleyiniz.

		Doğru	Yanlış
1	Annelik rolü doğuştan kazanılan bir roldür.	☐	☐
2	Erkek olmak doğuştan kazanılan bir roldür.	☐	☐
3	Doktor olmak sonradan kazanılan bir roldür.	☐	☐
4	Kadın olmak sonradan kazanılan bir roldür.	☐	☐
5	Öğretmen olmak sonradan kazanılan bir roldür.	☐	☐

4. Aşağıda verilen rolleri, bulmacadan bularak örnekteki gibi işaretleyiniz.

B	Ö	Ğ	R	E	T	M	E	N	A	H	B	D	K	K
A	D	A	F	T	B	E	L	Ş	I	A	F	C	E	A
B	T	B	E	F	İ	E	Y	M	T	L	N	F	K	D
A	F	İ	E	V	L	A	T	Z	Ö	A	E	N	R	I
Y	A	V	P	İ	L	O	T	F	E	A	F	F	E	N
Z	C	F	D	O	K	T	O	R	S	V	B	U	Y	Z
A	M	Ü	H	E	N	D	İ	S	N	K	F	L	O	P
C	A	F	M	Ü	D	Ü	R	M	D	A	Y	I	A	F
D	E	D	E	G	K	L	F	K	T	A	K	U	V	A
S	I	N	I	F	B	A	Ş	K	A	N	I	A	C	F

DAYI

AMCA

EVLAT

AVUKAT

MÜHENDİS

ANNE

SINIF BAŞKANI

EBE

HALA

PİLOT

DOKTOR

ÖĞRETMEN

KADIN

TEYZE

DEDE

~~BABA~~

ERKEK

ABLA

MÜDÜR

ABİ

1. Aşağıda Ali'nin hayatı ile ilgili sorumluluk ve rollerine ait görseller verilmiştir.

Bu görsellere göre Ali'nin sosyal rolleri ve sorumlulukları ile ilgili,

- I. Sosyal rolleri zaman içinde değişiklik göstermiştir.
- II. Ali'nin 1. görseldeki rolü doğuştan sahip olduğu rollerdendir.
- III. Ödev yapmak, Ali'nin 2 numaralı görseldeki rolüne ait sorumluluklarındandır.
- IV. En fazla rol ve sorumluluğa 3. görseldeki durumunda sahip olmuştur.

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I ve IV.

2. Her statünün kendisine özgü olarak bireye yüklediği bazı görevler vardır. Toplum bireyin bu görevleri yerine getirmesini bekler. Bireyin statüsüne uygun davranışlarına "rol" denir.

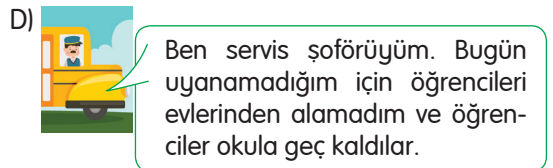
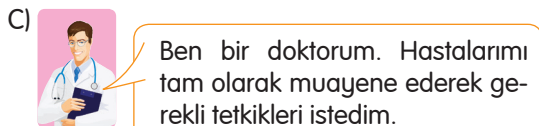
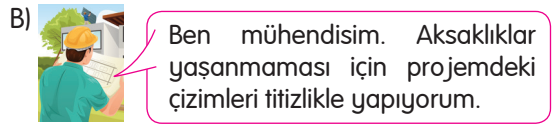
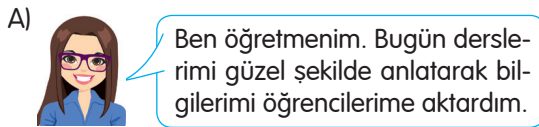
Buna göre rolle ilgili;

- I. Kişinin çeşitli rolleri olabilir.
- II. Roller kişinin bulunduğu konuma göre değişir.
- III. Doğuştan kazanılan roller vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

3. Aşağıda verilen kişilerden hangisi rolünün gerekliliklerini yerine getirdiği söylenemez?

4. Rollerimiz bize bir takım haklar ve sorumluluklar yükler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sorumluluklarımıza örnek olarak gösterilebilir?

- A) Derslere düzenli olarak katılmak B) Arkadaşlarımızla oyun oynamak
C) Aile içinde fikirlerimizi söyleyebilmek D) Okulun fiziki imkanlarından faydalanmak

5. Haklarımız hukukun çizdiği sınırlar çerçevesinde sahip olduğumuz kazanımlar ya da yapabileceklerimizle ilgilidir. **Buna göre aşağıdakilerden hangisi aile içinde sahip olduğumuz haklardan biridir?**

A) Spor salonundan faydalanmak
C) Eve zamanında gelmek

B) Sağlıklı ve temiz bir ortamda eğitim görmek
D) Yeme, içme gibi ihtiyaçlarımızın karşılanması

6. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Bazı rollerimiz de vardır ki bunlara isteğimizle çalışarak, başarı göstererek sonradan sahip oluruz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sonradan kazanılan rollerden biri değildir?

A) Tiyatro oyuncusu olmak
C) Kardeş olmak

B) Satranç kulübü başkanı olmak
D) Kütüphane üyesi olmak

7. İçinde yer aldığımız meslek grubunun gerektirdiği davranışlara ve kurallara uygun hareket etmeye mesleki rol denir. Mesleki rollere ilişkin beklentiler yazılıdır, sosyal rollere ilişkin beklentiler ise yazılı değildir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıda verilen meslek gruplarının hangisinin görev / sorumluluk ve toplumsal beklentilerinde yanlışlık yapılmıştır?

Görev/Sorumluluk
A) Bakkal : Ticaret
B) Müteahhit : İnşaat
C) Hakim : Adalet-hukuk
D) Öğretmen : Eğitim-öğretim

Toplumsal Beklentiler
Sağlıklı ürünler üretmek
Depreme dayanıklı bina yapmak
Adil kararlar vermek
Doğru, dürüst ve güvenilir insan yetiştirmek

8. Eğitim hayatımızı tamamladıktan sonra meslek grupları içerisinde yer alan bir birey oluruz. İçinde yer aldığımız meslek grubunun gerektirdiği davranışlara ve kurallara uygun hareket etmeye mesleki rol denir.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerin hangisinde meslek ve bu mesleklerin yerine getirmesi gereken görev ve sorumluluklar yanlış eşleştirilmiştir?

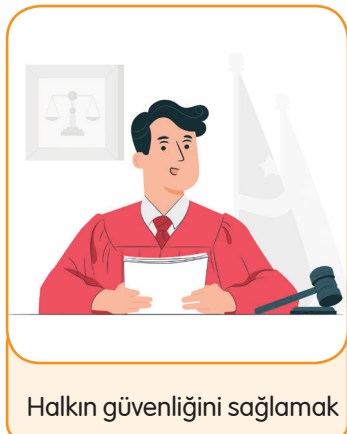
A)

B)

C)

D)

1.

Merhabalar, ben Hatice Kübra. Anaokulu öğretmeniyim. Bu yıl mesleğimde 15. yılımı doldurdum. Yıllar geçtikçe hayatımda pek çok şey değişti. Bu değişimden toplumsal rollerim de etkilendi. Yıllar evvel ben de sizin gibi evimde annemin ve babamın evladı, dedelerimin torunu iken okula başladıktan sonra sınıfımızdaki pek çok öğrencinin arkadaşı oldum. O yıllarda kardeşimin dünyaya gelmesi ile abla olduğum için çok sevinmiştim. Bugün okulda öğrencilerimin iyi birer insan olmaları, sevgi ve saygı ile yetişmeleri için çalışan bir öğretmenim. Ama bazen ben de mesleki eğitimler alıyorum. Öğretmen iken öğrenen oluyorum. Evimde ise bir anne ve eş olarak çeşitli hak ve sorumluluklara sahip bulunmaktayım.

Bu bilgilere göre rollerimiz ile ilgili;

- I . Rollerimiz zaman içinde değişir.
- II . Sahip olduğumuz roller bize bazı haklar verirken bazı sorumluluklar da yükler.
- III . Toplumsal rollerin artması ile üzerimize düşen sorumluluklar azalır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) Yalnız III. D) I, II ve III.

2.

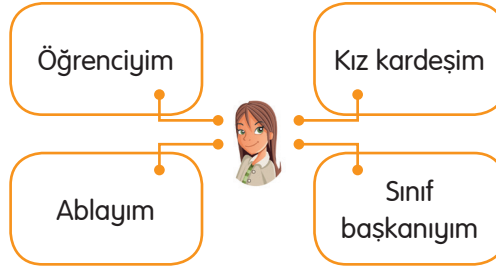

İlkokulu okuduğum okula, yıllar sonra müdür olarak atandım.

Bu kişinin okulun öğrencisiyken, okulun müdürü olması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Rollerin değişmesi
B) Rollerin devamlılığı
C) İlk rolünün pekişmesi
D) Rolünün gereğini yapmaması

3.

Bu kişi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sadece bir gruba üyedir.
B) Farklı gruplarda farklı rolleri vardır.
C) Sorumluluk sahibidir.
D) Arkadaşları tarafından çok sevilmektedir.

4.

Uzman çavuş Özer Bey, rolü gereği askerlerini eğitmiştir. Rolü dışında topluma örnek olacağı davranışları vardır. Uzman çavuş olarak emekli olan Özer Bey, bir fabrikada bölüm şefi olmuştur. Ama toplum kendisinden hâlâ Uzman çavuş gibi davranmasını beklemektedir.

Buna göre anlatılanlar, aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Kişilerin zamanla rol kargaşası yaşadığı
B) Rollerin hiçbir zaman değişmeyeceği
C) Roller değişse de toplumun benzer davranışlar beklediği
D) Rollerin sadece emekli olunca değiştiği

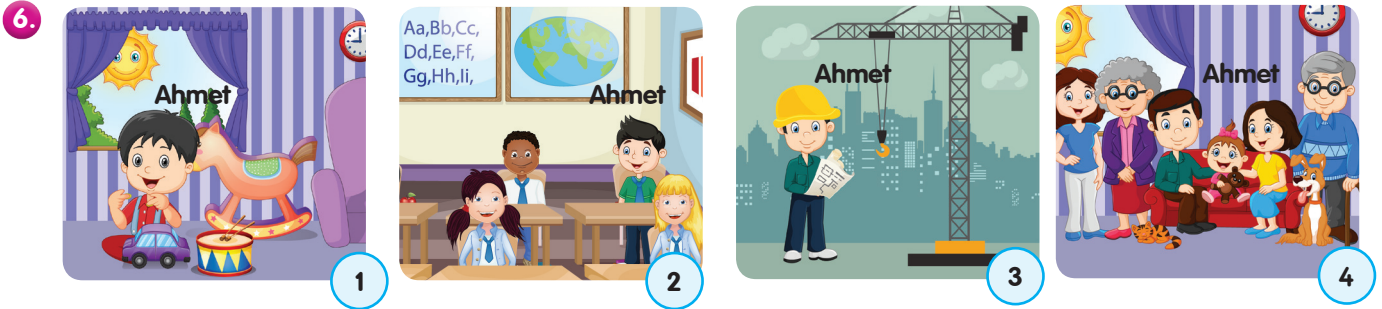
5. Herkesten beklenen roller vardır. Fakat kişilerden beklenen roller her zaman gerçekleşmeyebilir. Gerçekleşse bile süreklilik arz etmez. Bu durum kişilik özellikleri ve çevre faktörü ile ilgilidir.

Buna göre;

- I. Rollerin süreklilik göstermesinde çevrenin etkisi vardır.
- II. Kişilik özellikleri rollerin devamlılığı konusunda etkilidir.
- III. Rollerin sürekliliği sadece kişilik özellikleri ile ilgilidir.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II, III.

Görsellerde Ahmet'in bulunduğu yaşlara göre bazı rolleri verilmiştir.

Buna göre Ahmet'in en az sorumluluğunun bulunduğu rol hangisidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7.

Vildan

10 yaşına yeni girdim. Ben evin en büyük çocuğu olarak bir ablayım. Aynı zamanda beşinci sınıfa giden bir öğrenciyim. Sınıfta, sınıf başkanımı. Okulun voleybol takımındayım.

Vildan, açıklamalarında aşağıdaki hangi gruptaki rolünden söz etmemiştir?

- A) Aile B) Okul C) Dernek D) Takım

8. Rollerimiz bize birtakım haklar ve sorumluluklar yükler. Haklarımız hukukun çizdiği sınırlar çerçevesinde sahip olduğumuz kazanımlar ya da yapabileceklerimizle ilgilidir. Sorumluluklarımız ise üstlendiğimiz rollerimizin gereklerini yerine getirmeye ilgilidir.

Bu bilgiye göre altıncı sınıfa giden bir öğrencinin gün içerisindeki hak ve sorumlulukları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Derse zamanında girme sorumluluğu bulunur. B) Oyun oynama hakkına sahiptir.
- C) Odasını toplama sorumluluğu vardır. D) Evin ihtiyaçlarını giderme sorumluluğuna sahiptir.

Kültürümüzle Yaşıyor ve Gelişiyoruz

Toplumsal birlikteliği oluşturan en önemli unsurların başında kültürel zenginliklerimiz gelir.

Kültür

Bir toplumun üyesi olan insanın kazandığı bilgi, inanç, gelenek, görenek ve alışkanlıklar gibi öğelerin tümüne **kültür** denir. Kültürel öğeler **maddi** ve **manevi** olarak ikiye ayrılır.

Kültür Öğelerimiz

Dil: Aynı toplum içerisinde yaşayan insanların ortak olarak kullandıkları bir iletişim şeklidir.

Din: Toplumsal birlikteliği oluşturan değerlerden biri de dinlerdir. Toplum içerisinde farklı dine mensup insanlar vardır. Bunların her biri bir dinî topluluğu oluşturur. Müslümanlık, Hristiyanlık, Musevilik gibi dinler toplulukları oluşturur.

Tarih: Her milletin bir tarihi vardır. Tarih kültürü milletlere göre farklılık arz eder. Bu farklılıklar toplumsal milli birliği ve tarihî kültürü oluşturur.

Millet

Çoğunlukla aynı toprak parçası üzerinde yaşayan aralarında, dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluklarına "**millet**" denir.

Millî Kültür

Bir millete kimlik kazandıran, diğer milletlerle arasındaki farkı belirleyen, tarih boyunca meydana getirilen o millete ait maddi ve manevi değerlerin uyumlu bütününe "**millî kültür**" denir.

Gelenek ve Görenekler

Toplumların yaşadıkları yerlere göre gelenek ve görenekler farklılık gösterir. Eskiden kalmış olmaları sebebiyle saygın tutulup kuşaktan kuşağa aktarılan alışkanlıklara kültürel kalıntılara bilgi, töre ve davranışlara **gelenek ve görenek** denir.

Kültür Öğelerimiz**Maddi Öğeler**

Türk lokumu
Türk kahvesi
Türk yemekleri vs.

Manevi Öğeler

Hacivat ve Karagöz
Efsanelerimiz
Fıkralarımız
Nasrettin Hoca vs.

UYGULAMALAR

1. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle tamamlayınız.

- ➔ Bir millete kimlik kazandıran, diğer milletlerle arasındaki farkı belirleyen, tarih boyunca meydana getirilen o millete ait maddi ve manevi değerlerin bütününe denir.
- ➔ Dinî bayramlarımız; olmak üzere iki tanedir.
- ➔ 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, bayramlarımızdandır.
- ➔ Karagöz ve Hacivat, Nasrettin Hoca öğelerimizdendir.
- ➔ baharın gelişiyi kutlanan kültür öğelerimize at bir bayramdır.

UYGULAMALAR

2. Aşağıda verilen tanımları ait oldukları kavramlarla eşleştiriniz.

Genellikle doğaüstü, kutsal ve ahlaki öğeler taşıyan, çeşitli ayin, uygulama, değer ve kurumlara sahip inançlar bütününe verilen isimdir.

Kültür

Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütününe denir.

Dil

İnsanlar arasında karşılıklı haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin: ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre biçimlenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örölü çok yönlü ve gelişmiş iletişim sistemine denir.

Toplum

İhtiyaçlarını karşılamak için etkileşen, belli bir coğrafi mekânda yaşayan ve ortak bir kültürü paylaşan pek çok sayıdaki insanın oluşturduğu birlikteliğe denir.

Din

3. Aşağıdaki alanlara ülkemizde kutlanan bayram ve festivallere örnekler yazınız.

Bayramlarımız

Festivallerimiz

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.

Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte insanlar sanal bir dünyada yaşamaya başlamıştır. Sosyal ilişkileri git gide zayıf bir hâl almıştır. Artık değil yardımlaşmak, insanlar yan komşusunun adını bile bilmemektedir. Ancak hem bireysel hem toplumsal olarak yardımlaşma insan açısından büyük önem taşır. Bu nedenle günlük hayatımızda ihtiyacı olanlara yardım etmekten geri kalmayalım. Böylece daha hoşgörülü ve sağduyulu bir toplum hâline gelmek mümkündür.

Buna göre ;

- I. Günümüzde komşuluk ilişkileri önemini kaybetmiştir.
- II. Teknoloji, insanlar arasındaki ilişkileri zayıflatmıştır.
- III. Sağduyulu toplumlarda yalnızca belirli alanlarda yardımlaşma yapılır.

yargılarından hangilerine ulaşabiliriz?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

2.

Biz gelmedik kavga için bizim işimiz sevda için
Dostun evi gönüllerdir gönüller yapmaya geldik
Yunus Emre

Bu şiir toplumsal birlikteliğin oluşmasında hangisinin rolü olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Din B) Dil C) Örf ve adet D) Gelenek ve görenek

3.

Türk toplumunda yardımlaşmanın yeri çok büyüktür. Bu ülke, insanların birbirine yardım etmesi sayesinde Millî Mücadele'yi kazanmış ve başarıya ulaşmıştır. Yardımlaşma geleneğinin bizim kültürümüzde yeri çok büyüktür. Özellikle küçük yerleşim yerlerinde, insanların birbirlerine yardım ettiği imece kavramı uzun yıllardan beri varlığını sürdürmektedir. Ülkemizde özellikle maddi durumu yerinde olmayanlara yardım eden onlarca kurum ve kuruluş vardır.

Buna göre aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu durumu en iyi anlatır?

- A) Damlaya damlaya göl olur. B) Bir elin nesi var iki elin sesi var.
- C) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır. D) Temizlik imandan gelir.

4.

Bireyin gelişiminde ve toplumsal birlikteliğin oluşmasında tarih, dil, din, örf, âdet, gelenek, görenek ve bayramlar gibi ögeler etkilidir.

Bu görsel yukarıda verilen toplumsal birlikteliği oluşturan ögelerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Dil B) Âdetler C) Bayramlar D) Din

Çocukluk yıllarında katıldığım törenlerden aklımda kalanlar ve İnternette bulduklarım göre Mesir Macunu Şenlikleri; mesir macununun hazırlanması ile başlar, en son Sultan Camii'nden halka atılması ile son bulur. Her sene bu organizasyon çerçevesinde tarihî canlandırmalar yapılır, Merkez Efendi ve Hafza Sultan seçilir. Benim çocukluğumda mesir atma törenleri dışında mesir macunu bulunmazdı. Şenliklere festival boyutu kazandırılması ile yılın her zamanı mesir macunu bulmak mümkün hâle geldi. Yine de halk camiden atılan macunu kapmaya çalışır. Dualarla karma işlemi gerçekleşen macunun satılardan daha şifalı olduğuna inanılır. TRT'de izlediğim bir belgesele göre ise Manisa nüfusunun çok az olduğu yıllarda camiden atma işi tamamlanınca, kapı kapı dolaşarak mesir macunu dağıtılmış.

5 , 6 ve 7. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

5. Bu metinden mesir macunu şenlikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mesir Macununun nerede yapıldığına
B) Bazı tarihî canlandırmalar yapıldığına
C) Mesir macunları sadece camilerden dağıtıldığına
D) Mesir macunun şifalı olduğuna

6. Mesir macunu festivali aşağıdaki illerden hangisinde yapılmaktadır?

- A) Adana
B) Tekirdağ
C) İzmir
D) Manisa

7. Mesir macunu festivali için ;

- I. Kültürel değerlerimizi yaşattığımızı gösterir.
II. Toplumsal birlikteliğe katkı sağlar.
III. Kültürel gelişmemizi sağlar.

İfadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
B) I ve II.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

8.

I. Dinî ve millî duyguları güçlendirir.

II. Toplumsal ayrışmayı sağlar.

III. ÇANAKKALE ZAFERİ

Toplumsal kaynaşma ve dayanışmayı sağlar.

Yukarıda verilenlerden hangisi dinî ve millî bayramlarımızın sağladığı faydalar arasında yer alır?

- A) Yalnız I.
B) I ve III.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

Hıdırellez; Türk dünyasında kutlanan ilkbahar mevsiminin gelişinin müjdesi olan bayramlardan biridir. Hıdırellez gününün, Hızır ve İlyas'ın yeryüzünde buluştukları gün olduğuna inanılır. Hıdırellez günü, Miladi takvime göre 6 Mayıs günüdür. 6 Mayıs'tan başlayıp 4 Kasım'a kadar olan süre "Hızır Günleri" adıyla yaz mevsimi, 8 Kasım'dan 5 Mayıs'a kadar olan süre ise "Kasım Günleri" adıyla kış mevsimi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle 5 Mayıs günü gecesi kış mevsiminin bitip yazın geldiğini ifade etmek amacıyla Hıdırellez Bayramı kutlanır.

1 ve 2. soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Bu bilgilerden Hıdırellez için ;

- I. Ne zaman kutlandığına
- II. Hangi mevsimin geldiğini haber verdiğine
- III. Türk kültüründeki yerine

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Türk kültürünün temel değerlerinden biri olan Hıdırellez hangi mevsimin geldiğinin habercisidir?

- A) İlkbahar B) Yaz C) Kış D) Sonbahar

3. Türkü, Türk'e ait anlamına gelen Türk milletinin kültürüne ait en önemli temel taşlarından biridir. Her türkünün bir hikâyesi vardır. Aşk, göç, ölüm, hasret gibi bir çok konu türkülere konu olmuştur.

Buna göre türkülerle ilgili;

- I. Türk milletinin ortak mirasıdır.
- II. Bazı olaylardan sonra ortaya çıkmışlardır.
- III. Bütün bölgelerimizde aynı türküler söylenir.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) Yalnız III.

4. Her dinin kendine özel bayramları vardır. Örneğin İslamiyet'te ve Bayramı olmak üzere iki dinî bayram vardır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki bayramlardan hangileri getirilmelidir?

- A) Ramazan - Hıdırellez B) Kurban - Ramazan
C) Nevruz - Ramazan D) Hıdırellez - Kurban

**5. ➤ İstanbul'un fethi kutlamaları
➤ 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlamaları
➤ 18 Mart Çanakkale Zaferi programları**

Bu faaliyetlere göre milli bilincin oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Dini bayramlar B) Tarih C) Sanatsal faaliyetler D) Mimari eserler

Yurdumuzda Nevruz günü kutlamalarında kırlarda uçurtmalar uçurulur. Boyalı yumurtalar tokuşturulur. Yakılan Nevruz ateşi üzerinden iyi dilekler tutularak atlanır. Örs üzerinde demir dövülür. Komşulara yemekler, tatlılar dağıtılır. Nevruz Günü barış, kardeşlik, dostluk ve hoşgörünün yaşandığı bir gün, bir bayram olarak coşkuyla kutlanır. Nevruz kutlamalarının amacı; yurdumuzda ve Türk dünyasında gelenek ve göreneklerimizin canlı tutulmasını, nesilden nesile aktarılmasını, Türk dünyasının yakınlaşmasını, ortak kültürel bağların kuvvetlenmesini sağlamaktır. Okullarda, aynı kökten geldiğimiz, tarihsel, kültürel, dil ve inanç birlikteliğimiz olan Türk cumhuriyetleri öğrencilere tanıtılır. Onlar hakkında coğrafi, siyasi, ekonomik ve daha birçok konuda bilgiler verilerek öğrencilerin bu ülkeleri daha yakından tanımasını sağlanır. 21 Mart günü, Türk dünyası ile ortak kültürümüzün eseri olan edebî metinler okunur, resimler, fotoğraflar sergilenir. Halk oyunları gösterileri yapılır.

6, 7 ve 8. soruyu yukardaki metne göre cevaplayınız.

6. Yurdumuzda kutlanan Nevruz günlerinde aşağıdakilerden hangisi yapılmamaktadır?

- A) Uçurtma uçurmak
B) Boyalı yumurtaları tokuşturmak
C) Ateş üzerinden atlamak
D) Mozoleye çelenk bırakmak

7. I. Hoşgörü
II. Dayanışma
III. Kardeşlik

Yukarıda verilenlerden hangileri Nevruz'un sağladığı faydalar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

8. Aşağıdakilerden hangisi Nevruz Bayramı'nın amacı olarak gösterilebilir?

- A) Dayanışmayı sağlamak
B) Eğlenceli zaman geçirmek
C) Ortak kültürel bağların kuvvetlenmesini sağlamak.
D) Ateşin üzerinden atlamak

9. Ramazan ayı manevi olarak Allah'a yaklaşma duygularının en yüksek ve insani duyguların en yoğun olduğu önemli aylardan birisidir. Müslüman olan toplumlar ve insanlar, İslam dini ve Müslümanlık ilkeleri doğrultusunda sorumluluklarını yerine getirirler. Böylece Ramazan Bayramı'na erişir ve bayramı birlikte kutlarlar.

Buna göre Ramazan için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Millî bayramlarımızdan biridir.
B) Tüm ülkelerde kutlanır.
C) Dinî bir bayramımızdır.
D) Sadece Türkler tarafından kutlanır.

10. Milli birlik ve beraberliği oluşturan aşağıdaki unsurlardan hangisi sanat eserleri ile ilgilidir?

Ön Yargıları Kırıyorum

Ön Yargı

Bir kişi veya olayla ilgili herhangi bir bilgi sahibi olmadan olumlu ya da olumsuz düşünmeye ön yargı denir.

Ön yargılar toplumun birlikte hareket etmesini ve kaynaşmasını engeller. Bu yüzden ön yargıları azaltmak için insanlarla iletişiminizi arttırmalısınız.

Her birey toplumun bir parçasına dahildir. Toplumun parçası olan insanlar birbirlerinden farklıdır. Toplumu bir araya getiren zenginleştirici farklılıklardır. Önemli olan farklılıklarla beraber yaşamayı başarabilmektir.

► Hayatımız, tercihler doğrultusunda şekillenir. İnsan doğduğu zamandan itibaren toplumun bir parçasına ait olur. Dile, dine, ırka ve cinsiyete sahip olarak farklılığını gösterir. İnsanın sahip olduğu özellikler ailesinden kendisine kalanlardır. Dünyaya geldiğinde kişiliğe bürünerek toplumun parçası olmaya başlar. Toplum içinde karakteristik özelliklerini kazanarak kendi farklılığını ortaya koyar.

► Farklılıklar toplumsal zenginliği oluşturan değerlerdir. Toplumun farklılıkları, insanların birbirlerine saygı duymalarını sağlayan unsurlardan oluşmuştur. İnsanların farklılıklarına saygı göstermek, onların da toplumun parçası olduğunu kabul etmektir. Başkalarının bize farklı olduğumuzdan dolayı saygı göstermemesi rahatsız eden bir durum oluşturmaz. İnsanlar saygıyı hak ettiğinden, kişilik özelliklerinden dolayı farklı görülmemelidir.

Toplumu bir araya getiren zenginleştirici farklılıklardır. Önemli olan farklılıklarla beraber yaşamayı başarabilmektir.

► Örneğin Osmanlı sınırları içinde Türklerden başka Rumlar, Sırp, Bulgarlar, Macarlar yaşardı. Osmanlı hoşgörülü yönetimiyle fethettiği topraklarda yaşayan farklı dinlere mensup bu insanları bir arada tutmayı başarmıştır. Onlara İslam dinine girmeleri yönünde baskı uygulamak bir yana bu insanların din, vicdan ve ibadet hürriyetlerini koruma altına almıştır. Üstelik birinin diğerine baskı yapmasına da izin vermemiştir. Bu milletlerin ibadet merkezlerinin yapısını da üstlenmiştir. Bu sebepten dolayıdır ki Osmanlı Devleti 600 yıldan fazla hüküm sürmüştür.

UYGULAMALAR

1. Aşağıdaki cümlelerden doğru olana "D", yanlış olanlarına "Y" yazınız.

Toplumun parçası olan her insan birbirinden farklıdır.

☐

Başkasına yapılacak olan eleştiri insan hayatını olumsuz yönde etkilemeyecek şekilde olmalıdır.

☐

Bazı insanları farklılıklarından dolayı eleştirebiliriz.

☐

Din, dil, ırk ayrımı yapmayan insanlar hoşgörüyü sahiptir.

☐

Farklılıklar insan ve toplum için bir zenginliktir.

☐

Toplumun farklılıkları insanların birbirlerine saygı duymalarını sağlayan unsurlardan oluşmuştur.

☐

2. Aşağıda verilen soruları uygun bir biçimde yanıtlayınız.

➔ Ön yargı nedir?

.....

.....

➔ Sahip olduğunuz ön yargılardan nasıl kurtulabiliriz?

.....

.....

3. Aşağıda verilen metne göre soruları yanıtlayınız.

Dünyada milyarlarca insan bir arada yaşamını sürdürmektedir. Bu durumda aynı ortamı paylaşmak kaçınılmaz gerçektir. Ortak yaşam alanında düzensizliğe sebebiyet vermemek için gereken ilk şey insanların birbirine saygı duymasıdır. Kuşkusuz, insan pek çok niteliğe sahip bir canlıdır. Her insan başka niteliklere sahiptir. Bu durumda kimse kimseye benzemez. İnsanlar birbirinden farklı düşüncelere, inançlara sahip olabilirler. Bundan dolayı ortak yaşam alanında çeşitli milletlere, farklı dinî inanışlara sahip kişiler, bizden farklı düşünen kişiler olabilir. Bunlar bizim zenginliğimiz ve farklılıklarımızdır.

➔ İnsanların yaşadığı farklı milletlerden oluşmuş bir toplulukta kültürel zenginlikler neler olabilir?

.....

.....

.....

.....

➔ Farklılıklara saygının önemini kısaca yazınız?

.....

.....

.....

.....